

Besluit van College van burgemeester en wethouders Hillegom

Zaakkenmerk/Onderwerp	Z-17-030462/Nota Verbonden partijen 2018
Verantwoordelijke	TM Strategie en Projecten
Zaakkenmerk/Document kenmerk	Z-17-030462/D - 65519
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	Dhr. A. van Erk, burgemeester
Besloten in de vergadering van	College HillegomHILLEGOM d.d. 16 jan 2018

Toelichting besluit

Wij stellen voor	<ol style="list-style-type: none">1. In te stemmen met de concept Nota "Verbonden Partijen 2018" zoals die als bijlage bij dit voorstel is opgenomen;2. De nota "Verbonden partijen 2018" ter besluitvorming voorleggen aan de gemeenteraad en in te stemmen met het daartoe strekkende raadsvoorstel dat eveneens als bijlage bij dit voorstel is gevoegd;3. Kennis te nemen van het concept document "Governanceregime verbonden partijen 2018" en aan de gemeenteraad voor te stellen:<ol style="list-style-type: none">a. om het primaat voor invulling en inrichting van het document "Governance regime verbonden partijen 2018" te beleggen bij de gemeenteraad zelf; enb. aan de gemeenteraad vanuit de ambtelijke (HLT) organisatie aan te bieden om onder regie van de griffie materiedeskundigheid aan te bieden om het governance regime per verbonden partij in te richten.4. Vanuit de primaire verantwoordelijkheid van de gemeenteraad voor de inrichting van de governance per verbonden partij wordt voorgesteld om vanuit de verantwoordelijkheid van uw college voor de voorbereiding van de stukken in de P&C-cyclus (begroting, tussenrapportages en rekening en de daarin opgenomen verplichte paragraaf verbonden partijen):<ol style="list-style-type: none">a. bij het team Financiën van het Domein Bedrijfsvoering de taak te beleggen om de tijdige beschikbaarheid van het document "governance regime verbonden partijen" met de griffie af te stemmen;b. per verbonden partij aan de griffie aan te geven welk domein / team als primair aanspreekpunt moet worden beschouwd voor inhoudelijke / materiedeskundigheid op die verbonden partij;c. de interne ambtelijke coördinatie voor de input aan de griffie op de verbonden partijen te beleggen bij de regiocoördinatoren.
-------------------------	---

Samenvatting	Met dit voorstel wordt door het college van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad een beleidskader voorgelegd op basis waarvan de grip op verbonden partijen door de gemeenteraad kan worden versterkt. Het aan de gemeenteraad voor te leggen voorstel bestaat uit twee onderdelen, de "Nota Verbonden partijen 2018" (het beleidskader) en het document "governanceregime verbonden partijen 2018" (de praktische invulling en toepassing van het beleidskader / de inrichting van de governance per verbonden partij).
---------------------	--

Inleiding	<p>Het onderwerp Verbonden partijen staat in heel Nederland volop in de belangstelling. Veel raden hebben het gevoel grip en sturing op samenwerkingsverbanden te verliezen en ervaren een grote afstand tot samenwerkingsverbanden. De raad blijft echter verantwoordelijk voor de op afstand geplaatste taak.</p> <p>In de Nota Verbonden Partijen wordt uitgebreid ingegaan op het analyseren en vervolgens grip krijgen</p>
------------------	---

c.q. houden op de risico's die de gemeente kan lopen met (het aangaan van) een relatie met een verbonden partij.

Bij de opstelling van de Nota Verbonden Partijen zijn de aanbevelingen van rekenkamercommissie HLN: "*Samen naar beter. Gemeenteraad en governance rondom Verbonden Partijen*", van maart 2016 betrokken. Tevens is nadrukkelijk gebruik gemaakt van de kennis uit het rapport van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) "*Wisselwerking*".

Wat willen we bereiken

Met het uitbrengen van het voorliggende voorstel aan de gemeenteraad wordt een beleidskader vastgesteld met betrekking tot de governance op verbonden partijen en wordt aan de raad een format aangeboden op basis waarvan de raad zelf het governance regime per verbonden partij kan inrichten. Op basis van het in de Nota Verbonden partijen 2018 geformuleerde beleidskader en de concrete toepassing daarvan in het document governance regime verbonden partijen krijgt de gemeenteraad meer grip op de verbonden partijen.

Waarom nemen we dit besluit: argumenten

1. Noodzakelijke versterking van grip door de gemeenteraad maakt de vaststelling van de Nota Verbonden partijen noodzakelijk.

Door het toenemende belang van samenwerking in verbonden partijen dreigt een situatie te ontstaan waarbij er sprake is van uitholling van de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad als het gaat om de kaderstellende, volksvertegenwoordigende en controlerende rol. Vanuit dat perspectief is het wenselijk om de gemeenteraad beter in positie te brengen en de raad een instrumentarium aan te bieden waarmee beter grip en sturing op verbonden partijen kan worden bewerkstelligd.

2. Een gemeenschappelijk beleidskader valt te prefereren.

Het kenmerk van verbonden partijen is dat verschillende (gemeentelijke) overheden (en eventueel ook partijen die niet behoren tot het openbaar bestuur) samenwerken. Door een gemeenschappelijk beleidskader (i.c. de Nota Verbonden partijen 2018, en het format van het document governance regime verbonden partijen) te formuleren en vast te stellen wordt de transparantie bevordert en is het voor gemeenteraden mogelijk onderling informatie uit te wisselen en eventueel verdergaande samenwerkingsafspraken te maken (er wordt immers hetzelfde kader gehanteerd / we spreken dezelfde taal).

Om deze reden wordt dan ook in HLT verband hetzelfde voorstel aan de colleges (en indien uw college hiermee instemt) ook aan de gemeenteraden uitgebracht. In het raadsvoorstel wordt aan de gemeenteraad de oproep gedaan om ook andere regiogemeenten, waarbij in eerste instantie wordt gedacht aan Noordwijk/Noordwijkerhout te informeren over het "HLT-beleidskader" zodat ook met die gemeenten de basis voor samenwerking kan worden geïntensiveerd. Het betreft hier overigens een primaire verantwoordelijkheid van de gemeenteraad.

3. Periodieke bijstelling van het governance regime brengt meer grip en focus.

Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld het beleidskader (verwoord in de Nota Verbonden partijen 2018) voor onbepaalde tijd vast te stellen en periodiek (jaarlijks in het kader van de P&C-cyclus en als onderdeel van de begroting en rekening, in verband met de verplichte paragraaf verbonden partijen) per verbonden partij het governance regime te bepalen. Via een PDCA (plan, do, act, check) cirkel ontstaat vanuit raadspectief steeds meer focus en grip op de verbonden partijen.

4. Vaststelling van het beleidskader in deze bestuursperiode brengt de nieuwe gemeenteraad in positie.

De zittende gemeenteraad heeft in de afgelopen jaren ervaring opgebouwd in de relatie naar en met verbonden partijen. Het is dan ook bij uitstek de huidige gemeenteraad die kan beoordelen of het geschetste beleidskader in voldoende mate houvast biedt om de governance op verbonden partijen in te richten c.q. meer grip te krijgen op de verbonden partijen. Het is verder juist aan de nieuwe gemeenteraad om focus aan te brengen in de punten waarop moet worden gestuurd in het in te richten governance regime per verbonden partij. Het is ook de wisselwerking tussen de nieuwe raad en het nieuw te vormen college van burgemeester en wethouders dat bepaalt hoe in de concrete en dagelijkse praktijk vorm en inhoud wordt gegeven aan de governance op de verbonden partijen, kortom op welke wijze het college van burgemeester en wethouders invulling geeft aan de rol van dagelijks bestuurder van de gemeente en vanuit dien hoofde veelal ook bestuurder van een verbonden partij en de wijze waarop daarbinnen door de gemeenteraad invulling kan worden gegeven aan de raadsrollen: kadersteller, volksvertegenwoordiger en controleur van het college.

5. De Nota Verbonden partijen en de uitwerking daarvan is een raadsinstrument en daarmee ook een raadsverantwoordelijkheid.

Vanuit de duale verhoudingen is de gemeenteraad de verantwoordelijkheid het college te controleren, de lokale gemeenschap te vertegenwoordigen en kaders te stellen. Dit zijn ook de governance rollen die van belang zijn bij het krijgen en houden van grip op verbonden partijen. Vanuit dat perspectief kan het dan ook niet anders dan dat de gemeenteraad zelf primair verantwoordelijk is voor de inrichting van het governance regime per verbonden partij. Het zou oneigenlijk zijn als het college van burgemeester en wethouders ook een sturende en vooraanstaande rol zou innemen bij de inrichting van het document "governance regime verbonden partijen". Vanuit de rolverdeling en rolvastheid van de verschillende bestuursorganen past hier een bescheiden en terughoudende rol voor het college. In dit verband merk ik nog op dat op 20 september 2017 een informatiebijeenkomst is belegd met raadsleden over de op te stellen Nota Verbonden Partijen. De input vanuit de raad is in het voorliggende voorstel meegenomen.

Wel is het naar mijn mening van essentieel belang dat de gemeenteraad (i.c. de ambtelijke organisatie van de raad, de griffie) kan beschikken over de materiedeskundigheid die binnen onze ambtelijke (HLT) organisatie beschikbaar is. Om een zo optimaal en kwalitatief zo hoogwaardig mogelijk governance regime in te richten is het dan ook van groot belang dat aan de raad het aanbod wordt gedaan om relevante informatie uit de organisatie beschikbaar te stellen. Bij de uitwerking van de nota en het bijbehorende governance regime is rekening gehouden met de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.

Ook vanuit het perspectief van uw college is het wenselijk bewust te kiezen voor een dergelijke scheiding van rollen en verantwoordelijkheden. Immers, de primaire rol voor het college van b&w is het oppakken van de dagelijks bestuurstaken (zeker ook in verbonden partijen). Door de verantwoordelijkheid voor de inrichting van het governance regime bij de gemeenteraad te beleggen en daarvoor als college niet verantwoordelijk te zijn hebt u de ruimte om in overleg te treden met de gemeenteraad over de rolinvulling als dagelijks bestuurder en weet u als dagelijks bestuurder wat van u kan en mag worden verwacht in de uitoefening van uw taak en rol in besturen van verbonden partijen.

Wat moeten we meewegen bij dit besluit: kanttekeningen

Het betreft hier een meerjarig traject waarbij de resultaten geleidelijk en op termijn zichtbaar worden.

Verder is het van belang dat u vanuit het perspectief van uw college heldere en duidelijke werk- en procesafspraken maakt met de gemeenteraad zodat over en weer duidelijkheid bestaat over het verwachtingspatroon en de inspanning die kan worden geleverd en mag worden verwacht.

Wat kost het

Aan de opstelling en vaststelling van de Nota Verbonden partijen zijn geen kosten verbonden.

Aanpak, uitvoering en participatie

Zoals eerder aangegeven wordt in elk van de drie HLT gemeenten een identiek voorstel voorgelegd aan de colleges en indien de colleges daarmee instemmen aan de gemeenteraden. Indien en nadat de gemeenteraden het beleidskader conform vaststellen zijn de gemeenteraden zelf aan zet bij de inrichting van het governance regime per verbonden partij. Het is aan de raad zelf hoe dit ter hand te nemen. Uiteraard wordt vanuit de HLT organisatie het aanbod gedaan daarbij ambtelijke ondersteuning te bieden.

Juist vanwege het feit dat de gemeenteraad - in lijn met dit voorstel zelf verantwoordelijk is voor de inrichting van het governance regime, is het document "Governanceregime Verbonden Partijen 2018" niet verder ingevuld. Vulling zal onder regie van de raad plaatsvinden, waarbij uiteraard ondersteuning wordt geleverd door de HLT-organisatie.

Duurzaamheid

Met het inregelen van de governance op verbonden partijen wordt een bijdrage geleverd aan de duurzame relatie tussen gemeente en de verbonden partij.

Hillegom-Lisse-Teylingen

Zoals hiervoor aangegeven wordt in de drie gemeenten een identiek beleidskader ter vaststelling aangeboden om de onderlinge samenwerkingsmogelijkheden te bevorderen.

Urgentie | Het is de bedoeling het beleidskader nog deze bestuursperiode in de gemeenteraad te laten vaststellen.

Evaluatie | -

Bijlagen en achtergrondinformatie |
1. Nota Verbonden partijen 2018
2. Concept-document Governanceregime verbonden partijen 2018
3. Raadsvoorstel Nota Verbonden partijen 2018